

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 372/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť L. B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Niťová 3, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Kataríny Almášiovej, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 187/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. B. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. mája 2014 doručená sťažnosť L. B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Niťová 3, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Kataríny Almášiovej, ktorou namieta porušenie svojho

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 187/2013 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení navrhovateľa sa návrhom zo 17. septembra 2013 domáha zrušenia vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že *„od podania návrhu nebol do dnešného dňa vytýčený termín hl. pojednávania, hoci sťažovateľ si svoju povinnosť musí plniť, teda odo dňa podania návrhu už na jeho úkor platil výživné za 9 mesiacov t. j. spolu 2.700,- Eur. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ požaduje aj finančné zadosťučinenie. Právny zástupca sťažovateľa už viac krát, či už písomne alebo ústne, urgoval súd aby vo veci konal, no bezúspešne.“*

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom *„prikázal Okresnému súdu Bratislava I., aby vo veci vedenej pod sp. zn. 18C/187/2013 konal bez zbytočného odkladu“* a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 700 €.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity

vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V súvislosti s tým ústavný súd pripomína, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietáhov v napadnutom konaní je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04) podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil dovtedajší protiprávny stav zapríčinený neprerokovaním veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ sťažnosť na prietahy v namietanom konaní u predsedníčky okresného súdu neuplatnil.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie*

zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemožno podľa jeho názoru tvrdiť.

Sťažovateľ v konaní pred okresným súdom sťažnosť na prieťahy podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy okresného súdu riadne nepodal. Vzhľadom na to, že ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľa z dôvodov hodných osobitného zreteľa, sťažnosť odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prieťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2014